

مرکز نشری مجله‌های کتابی سال

دیوان بین‌المللی دادگستری

ساختار استانی از روی نقشه ایران است

www.ketab.ir

دکتر وحید رضادوست

www.ketab.ir

کتاب ۷ | پاییز ۱۴۰۳
حقوق | حقوق بین الملل

سرشناسه: رضادوست، وحید، ۱۳۷۰-
عنوان، و نام پدیدآور: دیوان بین المللی دادگستری، ساختار استدلالی | رویه‌های قضایی | سیاست حقوقی / وحید رضادوست.
مشخصات نشر: مشهد: تگ، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری: ۷۶۰ ص.
شابک: 978-622-96617-6-5
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: چاپ قبلی: نگاه معاصر، ۱۴۰۱.
یادداشت: واژه‌نامه
موضوع: دیوان بین المللی دادگستری -- قوانین و رویه‌ها
موضوع: International Court of Justice -- Rules and practice
رده‌بندی کنگره: KZ ۶۲۷۵
رده‌بندی دیویی: ۳۴۱/۵۵۲

دیوان بین‌المللی دادگستری

دیوان بین‌المللی دادگستری

(ساختار استدلالی | رویه قضایی | سیاست حقوقی)

به همراه بخش اسناد (به فارسی، انگلیسی، و فرانسوی)

مواد مرتبط از منشور ملل متحد

اساسنامه‌ی دیوان بین‌المللی دادگستری

تگ‌واژه‌ای است فارسی با معانی بسیار، از جمله «دویدن» و «فریادزدن» و «زرفا».

tagbookpub | tagbookpub | tagbookpub@gmail.com | ۳۸۴۷۸۷۹۷ و ۳۲۲۲۲۲۰۴-۰۵۱

این اثر با استفاده از منابع تجدیدپذیر تولید شده است.

نویسنده: وحید رضادوست

ویراستار: سعید رضادوست

لیتوگرافی: پارسا

چاپ: البرز

صحافی: پارسبیا

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۱۷-۶-۵

نوبت چاپ: دوم (اول ناشر)، پاییز ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۵۰

فهرست

۱۱	پیش‌گفتار و سپاس‌گزاری (چاپ نخست)
۱۴	پیش‌گفتار چاپ دوم
۱۶	فهرست اختصارات
۱۹	مقدمه‌ی تحلیلی
۳۷	بخش نخست ساخت تحلیلی احکام دیوان بین‌المللی دادگستری
۳۹	درآمد
۴۶	۱. اقسام احکام دیوان و ساخت منطقی آن‌ها
۴۶	۱.۱. اقسام احکام
۴۶	۱.۱.۱. رأی
۴۹	۲.۱.۱. نظر مشورتی
۶۰	۳.۱.۱. دستور
۶۳	۲.۱. ساخت «منطقی» احکام
۶۴	۲. کالبدشناسی استدلالی احکام
۶۵	۱.۲. تفکیک «دلایل تصمیم» از «فرا حکم» در رویه‌ی قضایی دیوان
۷۰	۲.۲. تفکیک «بخش اجرایی حکم» از «دلایل» و روابط دوسویه‌ی آن‌ها
۷۴	۳. «اصل رویه‌ای» در رویه‌ی قضایی دیوان
۷۴	۱.۳. «اصل رویه‌ای» و اعتبار «امر قضاوت شده»
۷۸	۲.۳. سیالیت مرز میان «بخش اجرایی حکم» و «دلایل تصمیم»
۷۸	۱.۲.۳. «بخش اجرایی ضمنی» داخل در «دلایل»
۸۰	۲.۲.۳. «دلایل ضروری» بخش اجرایی
۸۴	۳.۳. جایگاه «اصل رویه‌ای» در احکام دیوان
۸۴	۱.۳.۳. جایگاه «اصل رویه‌ای» در نسبت با «قاعده‌ی رویه‌ای» و «هنجار محکمه‌ای»
۹۵	۱.۳.۳. جایگاه «اصل رویه‌ای» در «آراء اصولی»
۹۸	برآمد

۴۸۰	۱،۱. سیاست حقوقی دولت‌ها به مثابه ملاک انتخاب از میان روش‌های «حقوقی» یا «سیاسی» فیصله‌ی اختلافات
۴۹۴	۲،۱. سیاست حقوقی دولت‌ها به مثابه عامل جهت‌دهنده به توسعه‌ی حقوق بین‌الملل
۴۹۷	۲. ارتباط دوسویه‌ی «سیاست حقوقی» دیوان و «سیاست حقوقی» دولت‌های طرف اختلاف
۴۹۸	۱،۲. ماهیت «جایگزین» یا «علی‌البدل» دیوان
۵۰۲	۲،۲. احتیاط در مواجهه با قضایای ترافیعی با هدف عدم انکار صلاحیت دیوان توسط دولت‌ها
۵۰۵	برآمد
۵۰۹	بخش هشتم «ایران» و «دیوان بین‌المللی دادگستری»: فراز و فرود سیاست قضایی
۵۱۱	دروآمد
۵۱۷	۱. سیاست قضایی دیوان در قضایای مرتبط با ایران
۵۱۷	۱،۱. سیاست قضایی دیوان از منظر نهادهای
۵۲۴	۲،۱. سیاست قضایی دیوان در مواجهه با قضایای متعدد
۵۳۲	۲. سیاست قضایی ایران در مواجهه با دیوان
۵۳۳	۱،۲. سیر تاریخی نگرش ایران به نهادهای بین‌المللی
۵۳۶	۲،۲. موازنه‌ی استدلال‌ورزی حقوقی و منافع ملی
۵۴۵	برآمد
۵۵۱	مؤخره
۵۷۳	بخش اسناد (به فارسی، انگلیسی، و فرانسوی)
۵۷۵	مواد مرتبط از منشور ملل متحد
۵۸۴	اساس‌نامه‌ی دیوان بین‌المللی دادگستری
۶۶۸	فهرست لغات و اصطلاحات
۷۰۶	فهرست منابع
۷۴۱	نمایه

پیش‌گفتار و سپاس‌گزاری (چاپ نخست)

کتاب حاضر محصول مطالعات سال‌های اخیر و تجربیات شخصی نویسنده در حوزه‌ی دانش‌وری حقوقی بین‌المللی و همچنین کار عملی در زمینه‌ی حقوق بین‌الملل است. متعاقب طی کردن گام‌های نخست در عرصه‌ی حقوق بین‌الملل در سطوح آکادمیک، فرصت کار در عرصه‌های عملی حقوق بین‌الملل در داخل کشور، این امکان را برای نگارنده فراهم آورد تا به عینه شاهد شکاف عمیق میان عرصه‌ی «نظر» و «عمل» در این دانش - به خصوص در سطح تعلیم و تعلم - باشد. آن‌ها که به خواندن حقوق بین‌الملل در سطح انتزاعی اکتفا نکرده‌اند و توانسته‌اند در سطوح انضمامی و ملموس نیز این رشته را بورزند، به‌خوبی آگاهی دارند که حقوق بین‌الملل نه تنها با رشته‌های صرفاً نظری تفاوت دارد، بلکه با سایر رشته‌های حقوق نیز دارای تفاوت‌های اساسی است.

در کنار این، تجربه‌ی کار در محیط بین‌المللی در سال‌های بعد و مصاحبت با حقوق‌دانان بین‌المللی طراز اول - که تجربه‌ی گسترده‌ای در مهم‌ترین عرصه‌ی بروز حقوق بین‌الملل؛ یعنی محاکم بین‌المللی داشته‌اند - این ره‌آورد را برای نگارنده داشته است که بیش از پیش به روش‌شناسی‌های متفاوت در امتزاج حقوق بین‌الملل و سیاست بین‌الملل بپردازد. روایت‌های رایج از حقوق بین‌الملل در

سید جمال سیفی، دکتر جمشید ممتاز و دکتر سید قاسم زمانی - ضمن تأکید بر جای خالی چنین اثری در ادبیات بحث، مشفقانه نویسنده را به چاپ اثر تشویق کردند.

اینک، کتاب حاضر گرچه تا حد زیادی بر پایه‌ی رساله‌ی مذکور استوار شده است، با این همه تلاش شده تا ساختار کتاب به نحوی طراحی گردد که جهت بهره‌برداری برای پژوهش‌گران حقوق بین‌الملل مفید واقع شود. به طور خاص، کتاب حاضر می‌تواند به عنوان مبنای مناسبی برای درس تحلیل محتوای آراء و احکام بین‌المللی در سطح دکتری حقوق بین‌الملل مورد استفاده‌ی آموزگاران و آموزندگان حقوق بین‌الملل و روابط بین‌الملل قرار گیرد.

نگارنده بر خود فرض می‌داند که از سایر اعضای هیأت بررسی رساله - جناب آقایان دکتر میرشهبیر شافع، دکتر محمد حسین رضائی قوام‌آبادی، دکتر محسن عبداللہی و دکتر محمد جعفر قنبری چهرمی - که نوشتار حاضر را مطالعه کردند و باعث اعتلای آن شدند سپاس‌گزاری نماید.

نیز کتاب حاضر را وامی‌است بزرگ بر جناب آقای دکتر هدایت‌الله فلسفی که متن را از سر لطف و مرحمت مطالعه کردند و موجبات ارتقای علمی آن را فراهم نمودند.

در پایان لازم می‌دانم سپاس‌گزار مهر و هم‌دلی دوست و یار زندگی‌ام؛ سرکار خانم نسیم زرگری‌نژاد باشم که همواره یاد او دلم را گرم می‌دارد.

این همه گفتیم، لیک اندر بسیج

بی‌عنایاتِ خدا هیچیم، هیچ'

اردیبهشت ۱۴۰۱ / آوریل ۲۰۲۲

لاہ، ہلند

وحید رضادوست